

Till Göteborgsposten för publicering den 16 juni -22 inför demonstration den 17 juni

Bryt fossilberoendet!

Göteborg är en stad som ständigt påminner en om klimatfrågan. Fossilindustrin dominerar ekonomin sedan lång tid tillbaka, samtidigt som stadens existens hotas av framtida ökningar i havsnivån i Kattegatt och i flödena i Göta Älv och Säveån. Lokala och regionala politiker producerar fagert klingande klimatplaner, men verkar se takten i förverkligandet som en förhandlingsfråga. Med vem tänker man förhandla?

I södra Sverige finns det numera bara tre årstider. I Australien har begreppet "klimatghetton" börjat användas, detta för att beskriva de bostadsområden som är så pass utsatta för havshöjning och naturkatastrofer att husen blir omöjliga att försäkra. På Antarktis slås numera nya varmerecord så ofta att man inte längre reagerar. Häromdagen plingade telefonen med den gammaltestamentligt klingande notisen att fåglar faller från skyn i Indiens 50-gradiga hetta. Den globala matbrist som kommer att skaka om svenska hushåll i höst och orsaka död i låginkomstländer beror väl så mycket på extremväder och dåliga skördar som på kriget i Ukraina.

Sådan är scenen när klimatminister Annika Strandhäll intervjuas om Parisavtalets 1,5-gradersmål. För Sveriges del betyder det en minskning av utsläppen med 21 % i år. Strandhäll förklarar att det är "nästan omöjligt" att nå målet, varpå DN:s reporter följdriktigt undrar om det inte i så fall är dags att ge upp målet. Men se, det tycker Strandhäll inte alls, för "det skulle inte vara att visa politiskt ledarskap". Det hon säger håller inte ihop. Det är ett talande exempel på den kognitiva dissonans som är återkommande i klimatfrågan.

Makthavarna, som oftast inte ser längre än mandatperioden, kommer inte att vara motorn för en verklig klimatomställning utan ett folkligt tryck. Här i Göteborg är vi många tusen som kräver verklig klimatomställning nu. Några av oss är naturintresserade och kan namnet på lavar och mossor, andra går hellre på syntspelning och kan inte säkert namnge en tussilago. Några av oss blockerar ibland gator, andra kör bil dagligen av nödvändighet. Det vi har gemensamt är att vi har lyssnat på IPCC och på djupet förstått innebörden av att det inte finns någon planet B.

Vi inser att vi måste gå mycket längre än att justera våra privata livsstilsval. Att nöja sig med att äta mindre kött är förstås helt otillräckligt när vår egen kommun planerar investeringar i en terminal för flytande fossilgas. Det är de stora infrastrukturella besluten som avgör om vi kan hålla den globala uppvärmningen inom mänskligt tolerabla gränser, inte huruvida vi väljer "klimatsmarta" chips till fredagsmyset. Klimatomställning kan ibland betyda att investera, exempelvis i förnybara energikällor, men också att avstå från att investera. Det finns hoppfulla exempel: Grönland valde förra året att avstå från att utvinna en av världens största

outnyttjade oljereserver, detta trots enorma potentiella intäkter. Det grönländska självstyret gjorde bedömningen att det planetära priset helt enkelt var för högt.

Den svenska motsvarigheten torde till stor del innebära att avstå från exploatering av skog och våtmarker, våra viktiga kolsänkor. Istället tävlar politiker och företagare om att sälja in biobränslen som den perfekta kombinationen av hållbarhet och lönsamhet. Men biobränslen är tyvärr ett blindspår idag. De hade delvis varit ett alternativ om vi börjat använda dem när vi först insåg att vi var på väg mot en klimatkris. Idag är andelen förbränningsgaser i atmosfären så pass förhöjd att inga ytterligare utsläpp kan tillföras, var de än kommer från.

De senaste två årens dramatiska händelser i form av pandemi och krig har visat att snabba, extraordinära åtgärder är möjliga inom politiken. Vi är många som kräver den sortens beslutsamhet när det kommer till det planetära hotet. Det vi kräver är inget mindre men heller inget större än att våra folkvalda hedrar det utan jämförelse viktigaste uppdraget de har: att garantera tillräckligt goda levnadsförhållanden för de närmast kommande generationerna.

Den 17 juni marscherar vi för att sätta kraft bakom detta krav. Vi har stöd av — i förekommande fall Göteborgsavdelningarna av — Fridays for Future, Naturskyddsföreningen, Miljöförbundet Jordens Vänner, Grön Ungdom, Skiftet, Allt åt Alla, Extinction Rebellion, Vi håller oss på jorden, Klimatnätverket i Halland, Ung Vänster, IKFF, Protect Our Winters, SUF, Socialistisk politik och Take concrete action. Välkommen att delta du också!

Se mer

Vi inser att vi måste gå mycket längre än att justera våra privata livsstilsval. Att nöja sig med att äta mindre kött är förstås helt otillräckligt när vår egen kommun planerar investeringar i en terminal för flytande fossilgas. Det är de stora infrastrukturella besluten som avgör om vi kan hålla den globala uppvärmningen inom mänskligt tolerabla gränser, inte huruvida vi väljer "klimatsmarta" chips till fredagsmyset.

Klimatomställning kan ibland betyda att investera, exempelvis i förnybara energikällor, men också att avstå från att investera. Det finns hoppfulla exempel: Grönland valde förra året att avstå från att utvinna en av världens största outnyttjade oljereserver, detta trots enorma potentiella intäkter. Det grönländska självstyret gjorde bedömningen att det planetära priset helt enkelt var för högt.

Den svenska motsvarigheten torde till stor del innebära att avstå från exploatering av skog och våtmarker, våra viktiga kolsänkor. Istället tävlar politiker och företagare om att sälja in biobränslen som den perfekta kombinationen av hållbarhet och lönsamhet. Men biobränslen är tyvärr ett blindspår idag. De hade delvis varit ett alternativ om vi börjat använda dem när vi först insåg att vi var på väg mot en klimatkris. Idag är andelen förbränningsgaser i atmosfären så pass förhöjd att inga ytterligare utsläpp kan tillföras, var de än kommer från.

De senaste två årens dramatiska händelser i form av pandemi och krig har visat att snabba, extraordinära åtgärder är möjliga inom politiken. Vi är många som kräver den sortens beslutsamhet när det kommer till det planetära hotet. Det vi kräver är inget mindre men heller inget större än att våra folkvalda hedrar det utan jämförelse viktigaste uppdraget de har: att garantera tillräckligt goda levnadsförhållanden för de närmast kommande generationerna.

Den 17 juni marscherar vi för att sätta kraft bakom detta krav. Vi har stöd av — i förekommande fall Göteborgsavdelningarna av — Fridays for Future, Naturskyddsföreningen, Miljöförbundet Jordens Vänner, Grön Ungdom, Skiftet, Allt åt Alla, Extinction Rebellion, Vi håller oss på jorden, Klimatnätverket i Halland, Ung

Vänster, IKFF, Protect Our Winters, SUF, Socialistisk politik och Take concrete action. Välkommen att delta du också!

För Nätverket Bryt fossilberoendet;

Jacob Tann, aktiv i Fridays for Future
Dan Baeckström, aktiv i Naturskyddsföreningen
Cecilia Verdinelli, aktiv i Extinction Rebellion.